

C. Sociale correcties

Methodologische nota

De regering heeft in de loop der jaren steeds haar socialezekerheidsbeleid aangevuld met specifieke maatregelen die erop gericht zijn zekere modaliteiten in de wetgeving van de sociale bescherming te verbeteren voor de sociaal zwakkeren. Het gaat dan meestal om maatregelen die een bepaalde doelgroep voor ogen hebben: bijvoorbeeld personen die voor een bepaalde tak van de sociale bescherming een minimumuitkering genieten. Het geheel van de maatregelen die met dit doel genomen werden duiden we aan met de term "sociale correcties".

Wat de geneeskundige verzorging betreft, worden buiten de verbetering van de sociale uitkeringen aan personen, ook initiatieven opgenomen die zorgverstrekkers en de ziekenhuizen beogen.

De opgenomen tabel geeft een overzicht van de sociale correcties die voor de beschouwde periode van belang zijn.

Deze tabel is als volgt opgebouwd: in de eerste kolom vindt men een korte omschrijving van de maatregel (aangeduid met de doelstelling ervan). Daarnaast wordt bij elke maatregel de datum van inwerkingtreding vermeld (tweede kolom). Verder vindt men de geraamde budgettaire kost (in de kolom corresponderend met het jaar waarin de maatregel in werking is getreden). Ten slotte geeft de meest rechtse kolom de kostprijs die berekend werd op jaarbasis¹ en dit in de veronderstelling dat de maatregel op kruissnelheid is gekomen in constante prijzen volume.

---

¹ Het gaat steeds om ex-ante berekeningen: er wordt dus geen rekening gehouden met eventuele terugverdieneffecten.

1. Sociale correcties - werknemers (miljoen euro) (*)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
1. Uitkeringen						
- toegestane inkomsten van de partner van het invalide gezinshoofd	1.7.2004	6,75				13,50
- verhoging van de minima met 1 % voor onregelmatige werknemers	1.10.2004	0,43				1,72
- welvaartsaanpassing van de plafonds met 2 %	1.1.2005		0,30			0,30
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1997 of voordien	1.9.2005		7,40			22,20
- beroepsherinschakeling na invaliditeit	2005		1,50			1,50
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1998	1.9.2006			1,83		5,49
- verhoging van de minima met 1 %	1.10.2006			0,20		1,20
- hulp van derde voor alleenstaande invaliden	1.1.2006			0,40		0,40
- forfaitaire tegemoetkoming van 12 EUR voor hulp van derden	1.1.2007				11,60	11,60
- verhoging van de minima inzake invaliditeit tot het niveau van de minimumpensioenen	1.1.2007				19,10	
- aanpassing met 2 % van de invaliditeitsuitkeringen van onregelmatige werknemers	1.4.2007				1,60	
- verhoging met 2 % van de minima voor uitkeringen voor invaliditeit en primaire ongeschiktheid	1.9.2007				8,06	24,92
- verhoging met 2 % van de invaliditeitsuitkeringen die minstens 20 jaar geleden ingegaan zijn	1.9.2007				0,59	1,58
- verhoging met 2 % van de inkomensdrempel voor de WIGW en voor de tegemoetkoming die toelaat ten laste te blijven als partner van een invalide gezinshoofd	1.9.2007				p.m.	
2. Werkloosheid						
- verhoging met 1 % van de wachtuitkeringen voor de jongeren tussen 21 en 25 jaar	1.1.2006			0,45		
- herstructurering van de RVA-uitkeringenkostprijs van de werknemers				9,00		
- onmiddellijke toekenning van de werkhervattingstoelage voor de oudere werklozen				2,00		
- gedurende 9 jaar, gelijkstelling van een nieuwe werkloosheidsperiode aan een beroepsactiviteit voor de nog oudere werklozen die een beroepsactiviteit als zelfstandige opgestart hebben				0,33		

(*) Budgettaire bedragen van het jaar waarin de maatregel ingevoerd is, de laatste kolom geeft de kost voor een volledig jaar.

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
- welvaartsaanpassing met 2 % van de wachttuitkeringen voor alleenstaanden van ouder dan 21 jaar	1.4.2007				2,40	
- 5 dagen betaald pleegzorgverlof voor de gezinnen die tijdelijk volwassenen of kinderen in moeilijkheden opvangen (10 dagen in 2008)	1.5.2007				1,80	
3. Pensioenen						
- uitbreiding van de grenzen voor toegelaten arbeid na de wettelijke pensioenleeftijd	1.1.2004	3,63				3,63
- verhoging van de pensioenen die ingegaan zijn in 1996	1.4.2004	9,20				12,30
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de pensioenen die ingegaan zijn in 1997	1.9.2005		3,97			11,91
- toeslag voor gemengde loopbaan	1.12.2005		0,62			7,44
- verhoging van het plafond dat de cumulatie van een beroepsactiviteit met een op de wettelijke leeftijd genomen pensioen toelaat				3,04		
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de pensioenen die ingegaan zijn in 2000 en 2001	1.9.2006			7,90		23,70
- uitvoering van het generatiepact - herziening van het cumulatiestelsel van de toegelaten arbeid en van een overlevingspensioen	1.1.2007				10,80	12,00
- betaling van de kleine pensioenen					0,02	0,06
- verhoging met 2 % van de minimumpensioenen	1.9.2007				12,10	36,60
- verhoging van het minimumrecht per loopbaanjaar voor de pensioenen	1.9.2007				0,37	1,10
- verhoging met 2 % van de pensioenen die minstens 20 jaar geleden zijn ingegaan	1.9.2007				22,80	62,40
- pensioenbonus	1.1.2007				3,38	10,26
- totaal welvaartsbonus en welvaartsaanpassing	1.4.2007 1.9.2007				49,70	
4. Tijdskrediet						
- herziening van het vaderschapsverlof (herwaardering van de bedragen)	1.7.2005		8,20			18,40
- volstrekt recht voor de wernemers ouder dan 55 jaar op 1/5 tijdskrediet				2,00		
- de werknemers die in dienst worden genomen na de leeftijd van 55 jaar openen na een jaar een recht op tijdskrediet				2,00		

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
5. Gezinsbijslag						
- gelijke behandeling voor de inkomsten uit arbeid en de sociale uitkeringen van de partner voor de toekenning van sociale supplementen	1.1.2005		2,65			2,65
- herwaardering van de supplementen voor kinderen met een handicap (en enveloppe Oostende)	1.1.2006			6,97		
- schoolpremie	1.9.2006			63,92	65,30	
- behoud van de verhoogde kinderbijslag gedurende 2 jaar in plaats van 6 maanden in geval van werkhervatting van invaliden en werklozen	1.1.2007				2,20	7,74
- sociaal supplement kinderbijslag voor eenoudergezinnen	1.6.2007				8,00	20,06
- uitbreiding van het nieuwe systeem van bijslag voor gehandicapten aan kinderen geboren vanaf 1.1.1993 tot 1.1.1996						
6. Arbeidsongevallen						
- het loonplafond wordt opgetrokken tot het niveau van de ziekte-en invaliditeits-verzekering	1.4.2004	0,75				1,00
- welvaartsaanpassing van de plafonds met 2 %	1.1.2005		0,60			0,60
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1997 of voordien	1.9.2005		1,38			4,14
- beroepsherinschakeling	2005		0,50			0,50
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1998	1.9.2006			0,03		0,09
- verhoging met 2 % van de minima inzake arbeidsongevallen	1.9.2007				0,66	1,95
- verhoging met 2 % van de uitkeringen voor arbeidsongevallen die minstens 20 jaar geleden zijn ingegaan	1.9.2007				0,55	1,60
7. Beroepsziekten						
- het loonplafond wordt opgetrokken tot het niveau van de ziekte-en invaliditeits-verzekering	1.4.2004	0,75				2,78
- aanpassing van de wet		0,65				0,65
- tenlasteneming van één bijkomende week voor zwangere vrouwen ten gevolge van de reorganisatie van het moederschapsverlof	1.7.2004	0,38				0,75
- welvaartsaanpassing van de plafonds met 2 %	1.1.2005		0,60			0,60
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1997 of voordien	1.9.2005		1,41			4,23
- pilootproject preventie rugaandoeningen	1.7.2005		2,00			4,00

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1998	1.9.2006			0,09		0,27
- verhoging met 2 % van de minima inzake beroepsziekten	1.9.2007				0,96	2,76
- verhoging met 2 % van de uitkeringen voor beroepsziekten die minstens 20 jaar geleden zijn ingegaan	1.9.2007				0,14	0,39
- herwaardering vanaf 65 jaar van de graad van blijvende ongeschiktheid	1.5.2007				1,91	2,87

2. Sociale correcties - zelfstandigen (miljoen euro) (*)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
1. Uitkeringen						
- het optrekken van de invaliditeits-uitkeringen van de zelfstandigen die hun zaak stopgezet hebben				11,33		
- hulp van derde voor alleenstaande invaliden	1.1.2006			0,45		0,45
- adoptieverlof				0,05		0,10
- forfaitaire tegemoetkoming van 12 EUR voor hulp van derden	1.1.2007				1,92	1,97
- gelijkschakeling van de primaire ongeschiktheid met het minimumpensioen van de zelfstandigen, met invoering van de categorie "samenwonende"	1.1.2007				6,28	9,11
- gelijkschakeling van de invaliditeits-uitkeringen (met stopzetting van de werkzaamheden) met het minimumpensioen van de werknemers, met invoering van de categorie "samenwonende"	1.1.2007				9,00	11,78
- gelijkschakeling van de invaliditeits-uitkeringen (zonder stopzetting van de werkzaamheden) met de uitkeringen voor primaire ongeschiktheid, met invoering van de categorie "samenwonende"	1.1.2007				6,17	8,74
- verlenging van het moederschapsverlof (8 weken in plaats van 6)	1.7.2007				1,91	3,98
- verhoging met 2 % van de minima voor de uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid	1.9.2007				1,72	3,72
2. Pensioenen						
- uitbreiding van de grenzen voor toegelaten arbeid na de wettelijke pensioenleeftijd	1.1.2004	1,08				
- verhoging van de pensioenen die ingegaan zijn in 1996	1.4.2004	0,90				
- stijging met 30 euro per jaar van het gewaarborgd minimumpensioen voor de zelfstandigen vanaf september 2004 en dit tot 2007	1.9.2004 1.12.2005 1.12.2006 1.12.2007	21,16	5,29	4,99	5,38	63,49 63,49 64,50 64,50
- verhoging van het plafond dat een cumulatie toelaat van een pensioen en arbeid na de wettelijke pensioenleeftijd				0,20	1,20	0,37
- pensioenbonus	1.1.2007				2,34	7,08
- herziening van het cumulatiestelsel van de toegelaten arbeid en een overlevingspensioen	1.1.2007				1,20	1,20
- betaling van de kleine pensioenen					0,10	0,29
- loopbaanaanvulling na het ingaan van het pensioen	1.1.2007				p.m.	

(*) Budgettaire bedragen van het jaar waarin de maatregel ingevoerd is, de laatste kolom geeft de kost voor een volledig jaar.

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
- verkorting van de verjaringstermijn voor de terugvordering van niet-verschuldigde uitkeringen (3 jaar in plaats van 5 jaar)	1.1.2007				p.m.	
- totaal welvaartsbonus en welvaartsaanpassing	1.4.2007 1.9.2007				19,31	
3. Gezinsbijslag						
- behoud van het recht op kinderbijslag voor kinderen waarvan de zelfstandige ouders ofwel failliet of gescheiden zijn				2,00		
- herwaardering van de supplementen voor kinderen met een handicap (en enveloppe Oostende)					0,71	
- verhoogde kinderbijslag voor wezen (recht op wezenbijslag wanneer aan de loopbaancondities is voldaan door een rechthebbende die geen ouder is van het kind)						
- schoolpremie	1.9.2006			7,44	7,44	7,43
- uitbreiding van de hervorming van het systeem van verhoogde kinderbijslag voor personen met een handicap met de kinderen geboren na 1 januari 1993	1.1.2007				0,36	
- sociaal supplement kinderbijslag aan eenoudergezinnen	1.6.2007				0,52	
4. Faillissementsverzekering						
- de prestatie toegekend in geval van faling zal toegekend worden gedurende 12 maanden in plaats van 6, en het bedrag zal gelijkgeschakeld worden met het minimumpensioen voor zelfstandigen	1.7.2007				p.m.	
5. Diversen						
- dienstencheques moederschap	1.1.2006			3,50		3,50
- dienstencheques adoptie	1.7.2006			0,07		0,15
- verhoging van de minimumpensioenen met een bedrag dat zal toelaten op hetzelfde niveau te komen van de IGO op 1 december 2007 en verhoging van het maandelijks bedrag van de kinderbijslag voor het eerste kind om het bestaande verschil tussen het stelsel der werknemers en zelfstandigen te verminderen	1.4.2007				29,00	
- stijging van het aantal dienstencheques moederschap (van 70 naar 105)	1.5.2007				1,55	

3. Sociale correcties - sociale bijstand (miljoen euro) (*)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
1. IGO						
- toekenning van het verhoogde basisbedrag aan de gerechtigden op een IGO die bij hun kinderen wonen	1.4.2004	1,33				1,92
- de gerechtigden die in gemeenschap leven worden als alleenstaanden beschouwd en niet meer als samenwonenden	1.4.2004	0,39				1,92
- verhoging van het basisbedrag met 10 euro per maand en van het verhoogde basisbedrag met 15 euro per maand	1.9.2004 1.12.2005	2,50	0,97			11,70 11,70
- verhoging van het basisbedrag met 60 EUR per maand	1.12.2006			4,62		55,44
- verhoging van het basisbedrag met 10 EUR per maand	1.12.2007				0,97	11,68
2. Tegemoetkomingen aan personen met een handicap						
- verhoging van de inkomensvervangende uitkering	1.10.2006	0,00		1,24		
- verhoging met 2 % van de inkomensvervangende uitkering	1.4.2007				7,00	
- daling van de inhouding op de integratietegemoetkoming voor personen met een handicap geplaatst in een instelling van 33,33 % naar 28 %	1.6.2007				2,70	
- stijging met 1 %	1.10.2004	0,83				4,96
3. Leefloon						
- huurwaarborgen	1.4.2004	0,36				0,49
- begeleidingsmaatregelen in het bedrijf	1.4.2004	2,81				3,75
- vestigingspremie voor de daklozen	1.4.2004	1,90				2,53
- stijging met 1 %	1.10.2004	0,84				3,35
- verhoging met 1 %	1.10.2006			0,36		4,32
- verhoging met 2 %	1.4.2007				5,00	8,60
4. Maatschappelijke dienstverlening						
- stijging met 1 %	1.10.2004	0,59				3,58
- verbetering van de opvang van niet-begeleide minderjarigen	1.1.2005		1,44			1,44
- verhoging met 1 % (wet 1965)	1.10.2006			0,30		3,65

(*) Budgettaire bedragen van het jaar waarin de maatregel ingevoerd is; de laatste kolom geeft de kost voor een volledig jaar.

4. Sociale correcties - geneeskundige verzorging (miljoen euro) (*)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
1. Werknemers						
- toegankelijkheid tot de gezondheids-zorg verbeteren: een beleid voor gezondheidszorg "kinderen toegelaten", meer terugbetalingen voor gezondheidszorg, een meer adequate infrastructuur voor comateuze patiënten en een uitbreiding van de MAF voor een hos	2004	34,60				
- een juistere financiering van de zorgverleners verzekeren: herfinanciering van het akkoord geneesheren-zieken-fondsen, ondersteuning voor het lokale farmaceutisch overleg	2004	58,00				
- het structurele tekort van ziekenhuizen indijken	2004	37,43				
- psychologische ondersteuning aan zwaarverbranden	2005		0,29			
- verwijdering van leukocyten uit bloedproducten	2005		6,47			
- beter afstellen van het aanbod van opvangcentra voor drugsverslaafden	2005		0,24			
- kosteloosheid van het vervoer bij de autopsie van zuigelingen die aan wiegendood zijn overleden	1.1.2005		0,10			0,10
- volledige terugbetaling van de kinesitherapieverstrekkingen buiten het ziekenhuis voor palliatieve verzorging	1.1.2005		0,16			0,16
- zorgtrajecten: modulering van de remgelden spoedgevallendienst en huisartswachtdiensten	1.7.2005		2,00			4,00
- zorgtrajecten: modulering van de remgelden wanneer de raadpleging van een geneesheer-specialist gebeurt na doorverwijzing van de huisarts	1.7.2005		4,00			8,00
- uitbreiding van de preferentiële terugbetaling voor hoorapparaten aan de kinderen tot 18 jaar (in plaats van 12)	1.7.2005		0,25			0,50
- terugbetaling actieve verbanden	1.7.2005		0,84			1,69
- betere terugbetaling van implantaten	1.7.2005		2,67			5,73
- hulp bij het stoppen met roken voor zwangere vrouwen en hun partners	1.9.2005		1,45			3,01
- uitbreiding van de gratis tandverzorging voor de kinderen van 0 tot 12 jaar	1.9.2005		2,79			8,37
- toelage voor een burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering voor bepaalde groepen geneesheren	1.10.2005		3,01			12,00
- rationalisering van de ziekenhuispediatrie	1.10.2005		0,33			1,30
- tussenkomst in de loonlast van personeel aangeworven via het Interdepartementeel Budgettair Fonds	1.10.2005		3,24			12,94
- afschrijvingen van de investeringen voor uitrusting	1.10.2005		4,08			12,26

(*) Budgettaire bedragen van het jaar waarin de maatregel ingevoerd is; de laatste kolom geeft de kost voor een volledig jaar.

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
- toename van de financiering van de SP-	1.10.2005		1,03			4,13
- gedeeltelijke tenlasteneming van de baremieke anciënniteit van het personeel om verdere onderfinanciering te voorkomen	1.10.2005		4,17			16,17
- samenvoeging van de fiscale MAF en de inkomens MAF	1.1.2005			25,50		
- actieprogramma om het evenwicht te herstellen in de nomenclatuur van de gespecialiseerde verstrekkingen						
- pediatrie in ziekenhuizen	1.2.2006			2,44		
- technische permanentie in de ziekenhuizen	1.4.2006			9,00		
- NMR	1.7.2006			7,40		
- geriatrie	1.2.2006			0,84		
- spoedartsen	1.2.2006			11,00		
- chronische pijn	1.2.2006			0,60		
- kinderpsychiaters	1.2.2006			2,75		
- toezicht Sp-bedden				0,97		
- gynaecologie-verloskunde				0,97		
- actieprogramma voor de ontwikkeling van de huisartsgeneeskunde waarvan zorgtraject (8 miljoen EUR) en impulsfonds voor de huisartsgeneeskunde (5 miljoen EUR)				57,70		
- terugbetaling herceptine				21,00		
- OMNIO-statuut	1.4.2007				20,75	
- betere bescherming chronisch zieken	1.7.2007				30,50	
- verbetering van de geriatrische programma's					20,70	
- nieuw financieringssysteem implantaten					45,50	
- vervroegde herfinanciering voor de					7,90	
- terugbetaling tandextractie + mondonderzoek					9,00	
- vermindering remgeld kinesitherapie					4,50	
- daling remgeld thuiszorg					p.m.	
- vermindering remgeldplafond geneesmiddelen					p.m.	
- herwaardering van de huisartsgeneeskunde en gerichte herwaardering van de nomenclatuur van welbepaalde specialiteiten					39,40	

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht					Jaarlijkse kost
		2004	2005	2006	2007	
2. Zelfstandigen (**) - integratie van de kleine risico's in de verplichte verzekering voor de nieuwe zelfstandigen en de behoeftige gepensioneerden - toevoeging van 4 weesgenees-middelen aan de lijst "grote risico's" - herverzekering van de remgelden voor de tandheelkundige zorgen voor de kinderen jonger dan 12 jaar - uitbreiding van de algemene regeling met de zelfstandigen die genieten van een collectieve schuldenregeling	1.7.2006			15,34		
				2,29		
				1,15		
				0,23		

(**) De maatregelen voor 2004, 2005, 2006 en 2007 worden beschreven in het gedeelte met betrekking tot het stelsel van de werknemers; de verdeling van de bedragen tussen het stelsel van de werknemers en het stelsel van de zelfstandigen is nog niet doorgevoerd.